

คุณลักษณะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ Characteristics of Effective Football Coaches of a National Sports University in Northern Thailand

ชัยชนะ นิมสุวรรณ *

Chaichana Nimsuwan

ภาณุ กุศลวงศ์ **

Phanu Kusolwong

อนันต์ มลารัตน์ ***

Anan Malarat

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงคุณภาพนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ สัมภาษณ์นักกีฬาฟุตบอลและผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลจากมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตลำปาง มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตสุโขทัย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตเพชรบูรณ์ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละ 6 คน แยกตามตำแหน่ง กองหน้า กองกลาง กองหลัง ผู้รักษาประตู หัวหน้าทีม ช่วงอายุ 20-23 ปี และผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ซึ่งเป็นผู้ฝึกสอนปัจจุบัน โดยต้องมีประสบการณ์ในการฝึกซ้อมและแข่งขันมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี รวมทั้งหมด 24 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) โดยสัมภาษณ์นักกีฬา 15 ข้อคำถาม และสัมภาษณ์ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 3 ข้อคำถาม วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (inductive analysis)

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ (1) การครองตน โดยจะต้องมีสมรรถนะด้านกีฬาฟุตบอล มีความรู้ด้านทักษะการสอน และมีความรู้ด้านอื่น ๆ (2) การครองคน จะต้องมีความรู้ด้านการสื่อสารและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และ (3) การครองงาน จะต้องรู้จักบริหารจัดการเวลาและสามารถประสานงานได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล, มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาสุศึกษาและพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*Graduate Student of Health and Physical Education, Department of Health and Physical Education, Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University

E-mail Address: Nimsuwan489@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาสุศึกษาและพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**Lecturer of Health and Physical Education, Department of Health and Physical Education, Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University

E-mail Address: phanu@g.swu.ac.th

***อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาสุศึกษาและพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

***Lecturer of Health and Physical Education, Department of Health and Physical Education, Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University

E-mail Address: dr.ananswu@gmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

This research was a qualitative study of the characteristics of effective football coaches at a National Sports University in the Northern region of Thailand. The data was collated from football players and coaches from four National Sports Universities, including Chiang Mai National Sports University, Lampang National Sports University, Sukhothai National Sports University, and Phetchabun National Sports University. The data were collected from six samples from each university, separated by position, forward, midfielder, quarterback, goalkeeper, team captain aged 20-23 years and coach. The latter must be a current coach and have at least 1 year of training and competition experience. This made a total of twenty four people chosen by purposive sampling selection. In-depth interviews were used to interview athletes by using semi-structured questionnaires, with fifteen items for athletes, three items for coaches, and inductive analysis were used to analyze the data.

The results showed that the characteristics of effective football coaches in national sports universities in the northern region consist of three areas which include (1) self-management of football capacity and knowledge of teaching skills and other knowledge; (2) good communication skills and behavioral skills to help manage others; and (3) career management and knowledge of time management and able to cooperate in terms of work.

Keywords: characteristics, football coaches, national sports university in northern region of Thailand

บทนำ

กีฬาฟุตบอลเป็นกีฬาที่มีความนิยมขึ้นชอบทั่วโลก มีการจัดการแข่งขันในแต่ระดับตั้งแต่ระดับเยาวชนจนถึงระดับประชาชนทั่วไป รวมถึงประเทศไทยที่มีรายการแข่งขันมากมาย ทั้งลีกสมัครเล่นรวมถึงลีกอาชีพ ซึ่งการพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในปัจจุบัน ยังไม่สามารถพัฒนานักกีฬาไทยให้ประสบความสำเร็จในมหกรรมกีฬานานาชาติได้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากขาดบุคลากรการกีฬาที่มีความรู้ความสามารถในระดับนานาชาติโดยเฉพาะผู้ฝึกสอน ทำให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาให้ทัดเทียมกับประเทศชั้นนำ อีกทั้งยังไม่มีระบบการจัดการที่ชัดเจนและต่อเนื่องในการพัฒนานักกีฬาจากชั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ จึงทำให้การพัฒนานักกีฬาไทยในปัจจุบันขาดความยั่งยืน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

ปัจจุบันมีผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลหลาย ๆ ท่านที่ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับว่าเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนานักกีฬาและพาทีมให้ประสบความสำเร็จ ผู้ฝึกสอนที่มีชื่อเสียงระดับโลกทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ Vicente del Bosque , Jose Mourinho และ Pep Guardiola ทั้ง 3 ท่านเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในอาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล เนื่องจากผู้ฝึกสอนเหล่านั้นมีความเป็นผู้นำและบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน Jose Mourinho เป็นผู้ที่สามารถวางกลยุทธ์และสร้างแรงจูงใจให้กับนักกีฬาโดยให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ในระยะสั้น Pep Guardiola มีความคิดเชิงกลยุทธ์ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเน้นความสำคัญของสุนทรียศาสตร์ฟุตบอล และ Vicente del Bosque มีความเข้าใจของการสร้างทีมที่มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์โดยเน้นความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของนักกีฬาและความจงรักภักดีของทีมมากกว่าผลลัพธ์ระยะสั้น (Alonso-Gonzalez et al., 2017) และ เซอร์อเล็กซ์ เฟอร์กูสัน (Sir Alexander “Alex” Chapman Ferguson) อดีตผู้จัดการทีมและเป็นหัวหน้าผู้ฝึกสอนสโมสรแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด บางคนเรียกเขาว่าผู้ฝึกสอนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ ก่อนเกษียณในเดือนพฤษภาคม 2556 เซอร์อเล็กซ์ เฟอร์กูสัน ใช้เวลา 26 ปี ในฐานะผู้จัดการทีมของแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด สโมสรฟุตบอลในประเทศอังกฤษ ได้รับการจัดอันดับจากการลงคะแนนเสียงของผู้บริหารให้เป็นผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล

ที่ประสบความสำเร็จและมีคุณค่ามากที่สุดในกีฬาฟุตบอลในช่วงเวลานั้นในลีกอังกฤษ สโมสรชนะเลิศ 13 ครั้ง พร้อมกับ 25 ถ้วยรางวัลและรางวัลอื่น ๆ ในประเทศและต่างประเทศทำให้เขาเป็นผู้จัดการทีมสโมสรอังกฤษที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด และเฟอร์กูสันเป็นมากกว่าผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล เขามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการภายในองค์กรไม่ใช่เป็นเพียงแค่ของทีมชาติ แต่คือทั้งหมดของสโมสร “Steve Jobs คือ Apple เซอร์อเล็กซ์เฟอร์กูสันคือแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด” อดีตหัวหน้าสโมสรกล่าว (Elberse, 2013) สำหรับผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยที่มีชื่อเสียงก็จะหนีไม่พ้น เกียรติศักดิ์ เสนาเมือง หรือร้อยตำรวจโท เกียรติศักดิ์ เสนาเมือง ซึ่งอดีตเคยเป็นนักกีฬาฟุตบอลให้กับประเทศไทยจนประกาศอำลาการเป็นผู้เล่นหันมาเป็นโค้ชซึ่งได้พาทีมชาติให้ประสบความสำเร็จหลายรายการจนตอนนี้ได้กลับมาพัฒนานักกีฬาฟุตบอลในระดับเยาวชนเพื่อสร้างรากฐานให้กับฟุตบอลในประเทศไทย เพราะผู้ฝึกสอนหรือโค้ชมีความสำคัญต่อทีมและมีความจำเป็นที่ต้องหาแนวทางพัฒนานักกีฬาให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป (พิชัย ปิตุงศ์, 2550)

ซึ่งการพัฒนานักกีฬาให้ไปสู่ระดับอาชีพได้นั้นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติมีบทบาทในการเข้ามาพัฒนานักกีฬาให้ประสบความสำเร็จในด้านกีฬา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคลในการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาสถาบันการพลศึกษา, 2560) โดยรายการแข่งขันกีฬาของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ คือรายการ “กีฬามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ แห่งประเทศไทย” (Thailand Sports University Games) เป็นการแข่งขันกีฬาหลายชนิดระหว่างมหาวิทยาลัยกีฬาจากสังกัดต่าง ๆ ในประเทศไทยและมหาวิทยาลัยกีฬาจากต่างประเทศ โดยมีสถาบันการพลศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ รับหน้าที่เป็นเจ้าภาพ ซึ่งจะจัดขึ้นทุกปีและเปลี่ยนเจ้าภาพไปในแต่ละปี โดยมีทั้ง 17 วิทยาเขตเข้าร่วมการแข่งขันในกีฬาต่าง ๆ รวมไปถึงกีฬาฟุตบอลด้วย ผู้วิจัยพบว่าส่วนใหญ่ยังไม่สามารถประสบความสำเร็จได้อย่างต่อเนื่อง และเมื่อศึกษาในเชิงลึก มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติที่ได้รางวัลชนะเลิศประเภทกีฬาฟุตบอลชาย ส่วนใหญ่จะเป็นมหาวิทยาลัยในกลุ่มเดิม ๆ เช่น กลุ่มในเขตภาคเหนือ ซึ่งหากศึกษาย้อนหลัง 4 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 จนถึงปี พ.ศ. 2562 กีฬามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ ทั้ง 4 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตลำปาง มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตสุโขทัยและมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตเพชรบูรณ์ ได้รางวัลชนะเลิศประเภทกีฬาฟุตบอลชาย อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กลุ่มอื่น ๆ ที่จะต้องเป็นส่วนที่จะพัฒนาให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น การที่มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ทั้ง 4 วิทยาเขตประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องนั้น ผู้วิจัยพบว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลเป็นส่วนสำคัญในการที่จะพัฒนาทีมให้มีประสิทธิภาพและมีบทบาทสำคัญที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทีมต่าง ๆ คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนจึงเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จในการแข่งขันได้

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การเป็นผู้ฝึกสอนที่ดีนั้นมีหลายประการ อย่างไรก็ตาม การวิจัยส่วนมากในทางพลศึกษาจะเป็นการวิจัยเชิงสำรวจหรือเชิงทดลอง ซึ่งใช้แบบสอบถามหรือแบบทดสอบเพื่อศึกษา มีการใช้วิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาน้อยมากเกี่ยวกับผู้ฝึกสอนกีฬาต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษาเกี่ยวกับผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลของสโมสรต่าง ๆ หรือศึกษากับผู้ฝึกสอนฟุตบอลอาชีพอย่างเดียว แต่ศึกษาเกี่ยวกับ ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีบทบาทเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาน้อยมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ โดยสัมภาษณ์นักกีฬาฟุตบอลและผู้ฝึกสอนจากมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือจำนวน 4 มหาวิทยาลัยคือ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตลำปาง มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตสุโขทัยและมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติที่ได้รางวัลชนะเลิศกีฬาฟุตบอลประเภททีมชายรายการ “กีฬา

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ” 4 ปี ต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 จนถึงปี พ.ศ.2562 ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยจากภาคเหนือทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่าโดยส่วนใหญ่การที่ทีมจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับกระบวนการฝึกซ้อม โดยตัวของคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนจึงเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะทำให้ทีมและนักกีฬาประสบความสำเร็จในการแข่งขันได้ ดังนั้นด้วยสาเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้สงสัยว่าผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลทั้ง 4 มหาวิทยาลัยภาคเหนือมีคุณลักษณะอย่างไร มีอะไรบ้างที่เป็นปัจจัยที่ทำให้กระบวนการของทีมประสบความสำเร็จ ซึ่งกระบวนการศึกษาเหล่านี้ ไม่สามารถตอบได้ด้วยวิธีการเชิงปริมาณได้ด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงได้กำหนดการที่จะเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เข้ามาเพื่อเก็บข้อมูลในเชิงลึกและเพื่อที่จะตอบเรื่องคุณลักษณะได้ นั่นจึงเป็นคำตอบในความมุ่งหมายของผู้วิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้ฝึกสอนที่มีประสิทธิภาพ

การศึกษาจะเป็นประโยชน์และแนวทางกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในภาคอื่น ๆ และเป็นประโยชน์ต่อ ผู้จัดการทีม หัวหน้าผู้ฝึกสอน ผู้ฝึกสอน นักกีฬา และกีฬาอื่น ๆ ตลอดจนหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดอบรมผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล เพื่อร่วมกันพัฒนากีฬาฟุตบอลให้มีศักยภาพที่สมบูรณ์และเพื่อพัฒนากีฬาฟุตบอลของประเทศไทยให้ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศและต่อยอดไปสู่ระดับอาชีพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ รายละเอียดการดำเนินการมีดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นนักกีฬาฟุตบอลชายและผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจังหวัดเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจังหวัดสุโขทัย มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจังหวัดลำปาง และมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจังหวัดเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยละ 6 คน รวม 24 คน ประกอบด้วยนักกีฬาฟุตบอลจำนวน 20 คน แยกตามตำแหน่ง กองหน้า กองกลาง กองหลัง ผู้รักษาประตู หัวหน้าทีม และผู้ฝึกสอน จำนวน 6 คน โดยผู้วิจัยให้เป็นผู้ให้ข้อมูลเบื้องต้น และสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) จนได้ข้อมูลที่อิ่มตัว แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ผลต่อไป โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (purposive sampling) จากนักกีฬาที่อยู่ในช่วงอายุ 20-23 ปี และผู้ฝึกสอนต้องเป็นผู้ฝึกสอนปัจจุบันและมีประสบการณ์ในการฝึกซ้อมและแข่งขันอย่างน้อย 1 ปี โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าและเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างออกมีดังนี้

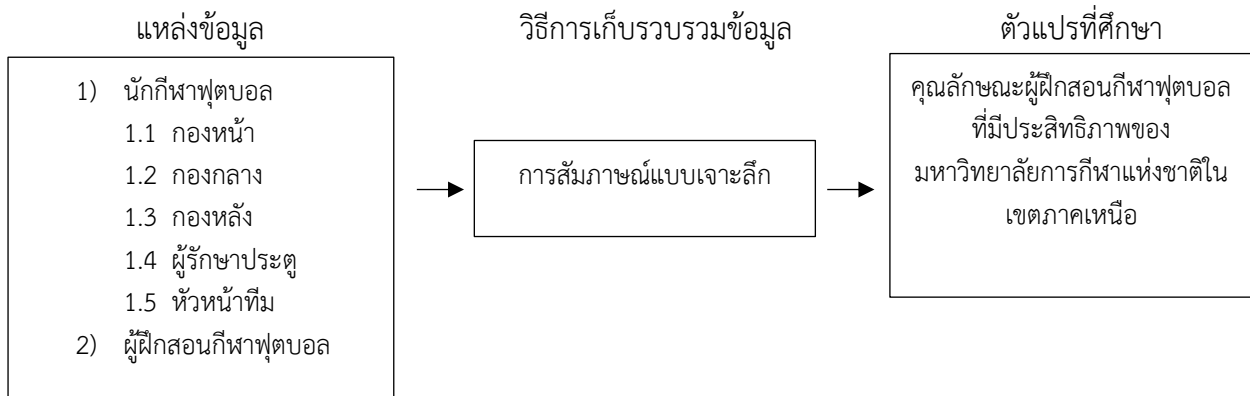
เกณฑ์การคัดเลือก (inclusion criteria)

1. กลุ่มตัวอย่างทุกคนยังคงสภาพเป็นนักกีฬาฟุตบอลของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติทั้ง 4 สถาบัน
2. กลุ่มตัวอย่างต้องมีประสบการณ์ในการแข่งขันฟุตบอลมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี
3. กลุ่มตัวอย่างต้องเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลในปัจจุบันและมีประสบการณ์ในการฝึกซ้อมและแข่งขันอย่างน้อย 1 ปี

เกณฑ์การคัดออก (exclusion criteria) คือ กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลาหากรู้สึกว่าจะไม่สบายใจในการตอบคำถาม

ภาพ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างโดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ 3 ประเด็น ได้แก่ ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพควรมีลักษณะอย่างไร, ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพจำเป็นหรือไม่ที่ต้องอบรมไลเซนส์ และผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติควรมีลักษณะอย่างไร จากนั้นขยายประเด็นสัมภาษณ์ด้วยคำถามรองในแต่ละประเด็นโดยมีข้อคำถามรองทั้งหมด 15 ข้อคำถาม เก็บข้อมูลจากนักกีฬาฟุตบอล และผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติทั้ง 4 วิทยาเขต โดยการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) เพื่อตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลซึ่ง ตรวจสอบได้ 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสถานที่ หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ และ แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยไม่ได้ลงสรุปด้วยอคติส่วนตัวแต่อย่างใด แบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ในการศึกษานำร่องกับกลุ่มนักกีฬาฟุตบอลและผู้ฝึกสอนที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูลหลัก จากนั้นได้นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำเรื่องขออนุญาตหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และส่งหนังสือถึงรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติทั้ง 4 วิทยาเขต
2. ผู้วิจัยได้ทำเรื่องขออนุญาตหนังสือชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย (participant information sheet) และหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย (informed consent form) ให้ผู้ให้ข้อมูลเบื้องต้นได้ลงนามยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้
3. ผู้วิจัยได้ทำเรื่องขออนุญาตจริยธรรมสำหรับโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ หมายเลขโครงการ SWUEC-G-058/2562X ให้กลุ่มตัวอย่างตรวจสอบก่อนการเก็บข้อมูล
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยใช้เทปบันทึกเสียง จนได้ข้อมูลที่อิ่มตัวแล้วจึงนำมาถอดเทปแบบคำต่อคำ (Verbatim) เพื่อจัดทำสคลิปการสัมภาษณ์ด้วยตัวของผู้วิจัยเอง จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลโดยกลุ่มตัวอย่าง (member checks) เป็นการขอให้กลุ่มตัวอย่างอ่านข้อมูลเพื่อตรวจสอบผลการถอดเทปอีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าผู้วิจัยไม่ได้ลงความเห็นด้วยตัวผู้วิจัยเอง และข้อมูลถูกต้องตรงกับข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างให้สัมภาษณ์หรือไม่

2. ใช้การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) เพื่อตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลซึ่ง ตรวจสอบได้ 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งสถานที่ หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่กันจะเหมือนกันหรือไม่ และ แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยไม่ได้ลงสรุปด้วยอคติส่วนตัวแต่อย่างใด

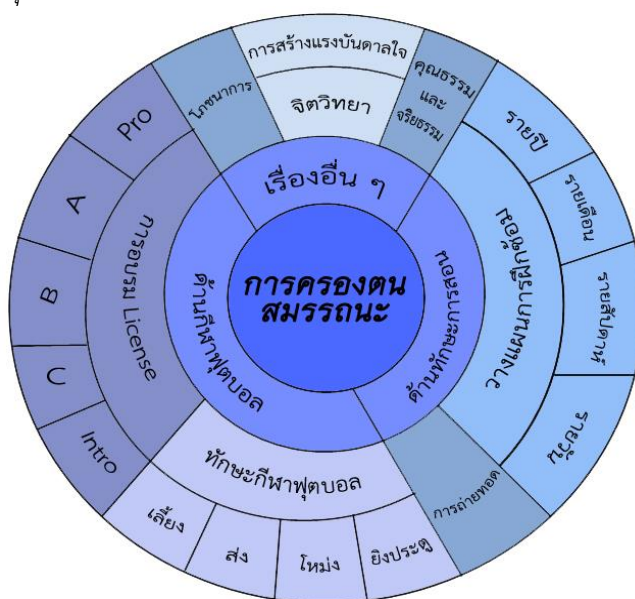
3. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (inductive analysis) ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์ เพื่อหาหัวเรื่องและหัวข้อที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตภาคเหนือ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การจำแนกประเภทข้อมูล (sorting) การกำหนดหัวข้อ (categorizing) การกำหนดหัวเรื่อง และการตีความหรือแปลความหมายของข้อมูล (interpreting)

ผลการวิจัย

การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพได้นั้นต้องประกอบไปด้วย 3 ด้าน ในวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพ 2

คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพด้านการครองตน

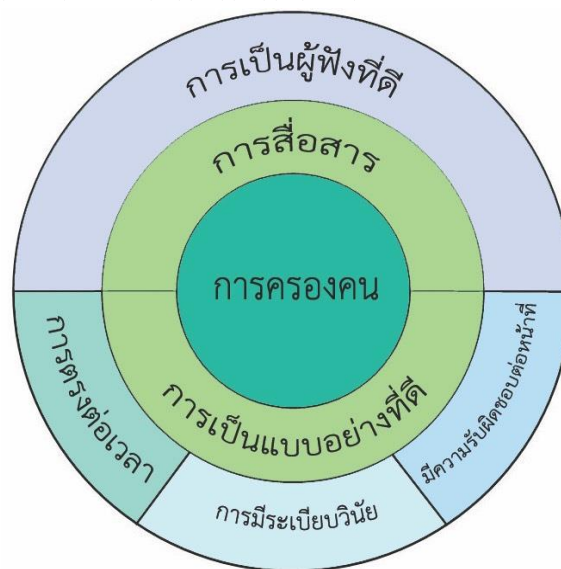

จากภาพที่ 2 นั้นในเรื่องของการครองตนหรือสมรรถนะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลนั้นพบว่า ลักษณะสำคัญจะต้องประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ ด้านกีฬาฟุตบอล ด้านทักษะในการสอน และเรื่องอื่น ๆ ซึ่งในด้านกีฬาฟุตบอล ผู้ฝึกสอนจะต้องรู้ในเรื่องทักษะการเลี้ยงลูกฟุตบอล ทักษะการส่งลูกฟุตบอล ทักษะการโหม่งลูกฟุตบอล และทักษะการยิงประตู เพราะเป็นพื้นฐานในการเล่นกีฬาฟุตบอล ซึ่งตัวผู้ฝึกสอนเองควรมีทักษะกีฬาฟุตบอลดังกล่าวในเบื้องต้น ในขณะที่ตัวผู้ฝึกสอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ฝึกสอนซึ่งผู้ฝึกสอนจะต้องผ่านการอบรมที่เป็นไลเซนส์ต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับ Introductory, C License, B License, A

License และสุดท้ายเป็น Pro License ในที่สุด เพื่อพัฒนาความรู้ด้านกีฬาฟุตบอลอย่างต่อเนื่อง ในด้านของทักษะด้านการสอน เมื่อผู้ฝึกสอนมีความรู้ในด้านของกีฬาฟุตบอลและด้านของทักษะแล้ว ผู้ฝึกสอนจะต้องนำไปสู่การสอนหรือการฝึกซ้อม ดังนั้นกระบวนการที่สำคัญในตัวผู้ฝึกสอนก็คือจะต้องมีความรู้ในด้านทักษะ และต้องถ่ายทอดทักษะนั้นได้อย่างเป็นรูปธรรมและนักกีฬาเข้าใจในแบบฝึกซ้อมนั้นได้ ในขณะเดียวกันในการจัดการทีมก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ผู้ฝึกสอนจะต้องมีความสามารถในการวางแผนการฝึกซ้อม มีการกำหนดรายละเอียดในการฝึกซ้อมได้ดีตั้งแต่ระดับที่เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือนและรายปีได้ ซึ่งต้องมีลักษณะที่ชัดเจน ส่วนในด้านความรู้เรื่องอื่น ๆ ผู้ฝึกสอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องโภชนาการ เรื่องจิตวิทยา โดยประเด็นของจิตวิทยาที่สำคัญก็คือผู้ฝึกสอนต้องสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักกีฬาได้ และการมีคุณธรรม จริยธรรม เช่น สอนในเรื่องการใช้ชีวิต เป็นต้น

ภาพ 3

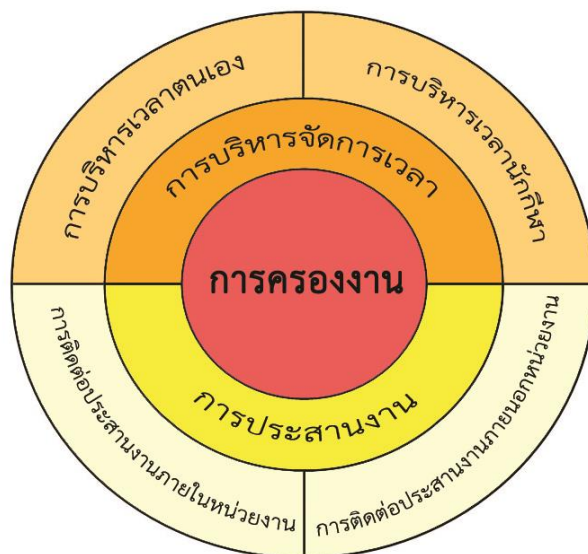
คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพด้านการครองคน

จากภาพ 3 ในเรื่องการครองคนนั้นพบว่า ลักษณะสำคัญต้องประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ คือ ส่วนที่ 1 ด้านการสื่อสารซึ่งในส่วนนี้ควรผู้ฝึกสอนควรให้ความสำคัญกับการเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้ฝึกสอนต้องรู้จักการพูดคุยศึกษาพฤติกรรมของนักกีฬาแต่ละคนซึ่งก่อนที่ผู้ฝึกสอนจะเข้าใจตัวนักกีฬาได้นั้น ผู้ฝึกสอนเองก็ควรเป็นผู้ฟังที่ดีฟังนักกีฬาให้มากขึ้นและช่วยแนะนำหลังจากที่นักกีฬามีปัญหาและผู้ฝึกสอนนั้นก็ต้องใช้การสื่อสารในการฝึกซ้อมแข่งขันหรือแม้กระทั่งการใช้ชีวิตกับนักกีฬาโดยต้องสื่อสารให้เข้าใจ ในด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี หากผู้ฝึกสอนอยากให้นักกีฬาแสดงพฤติกรรมที่ดีแล้วนั้น ตัวผู้ฝึกสอนเองก็ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักกีฬา ซึ่งก็จะมีในเรื่องของการตรงต่อเวลาผู้ฝึกสอนนั้นนักกีฬาฝึกซ้อมตัวผู้ฝึกสอนควรมาก่อนเวลาที่นัด การมีระเบียบวินัยผู้ฝึกสอนอยากให้นักกีฬามีระเบียบวินัยผู้ฝึกสอนก็ควรทำเป็นแบบอย่างให้นักกีฬาเห็นในเรื่องการเก็บอุปกรณ์การฝึกซ้อมหรือการห้ามนักกีฬาอยู่กับสารเสพติด ตัวผู้ฝึกสอนก็ไม่ควรทำให้นักกีฬาเห็น การมีความรับผิดชอบต่อนักกีฬา ผู้ฝึกสอนควรรู้ว่าเวลาไหนควรทำอะไรมีความรับผิดชอบในการฝึกซ้อมเวลาแข่งขัน ไม่ควรปล่อยนักกีฬาฝึกซ้อมกันเองโดยผู้ฝึกสอนไม่ได้เข้ามาดูแลเลย เป็นต้น

ภาพ 4

คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพด้านการครองงาน

จากภาพ 4 ในเรื่องการครองงานพบว่า ลักษณะสำคัญต้องประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการบริหารจัดการเวลาและด้านการประสานงาน ซึ่งในด้านการบริหารจัดการเวลานั้น ผู้ฝึกสอนจะต้องบริหารจัดการเวลาของตัวเองและบริหารจัดการเวลากับตัวนักกีฬาได้เป็นอย่างดี ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอีกด้านของผู้ฝึกสอนกีฬา ในด้านการประสานงานผู้ฝึกสอนควรที่จะติดต่อประสานงานได้ทั้งในหน่วยงานของตัวเองและประสานงานนอกหน่วยงานของตัวเองผู้ฝึกสอนเพื่อขอรับการสนับสนุนต่าง ๆ ในการทำทีมฟุตบอล เพื่อให้การครองงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยต่อไป

อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นอภิปรายผล 3 ด้าน รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การครองตน ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลทุกคนจะต้องคำนึงถึงเรื่องนี้เพราะถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ของการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลเพราะก่อนที่ผู้ฝึกสอนจะทำเรื่องอื่น ๆ ผู้ฝึกสอนก็ต้องรู้จักตนเองให้ดีกว่าก่อนเพื่อจะได้รู้ว่าอะไรตรงไหนที่ผู้ฝึกสอนขาดหรือต้องพัฒนาตรงจุดบกพร่องตรงไหนบ้าง ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านกีฬาฟุตบอล ด้านทักษะการสอน และเรื่องอื่น ๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านกีฬาฟุตบอล ประกอบไปด้วย การอบรมไลเซนส์และทักษะกีฬาฟุตบอล ซึ่งจะประกอบด้วยความรู้ในด้านการเข้าร่วมอบรมในระดับไลเซนส์ ก็คือการเรียนรู้ถึงสิ่งที่ผู้ฝึกสอนควรมี โดยเฉพาะในเรื่องพื้นฐานสำคัญที่เราต้องรู้ก่อนว่าผู้ฝึกสอนควรมีอะไรบ้าง และต้องปฏิบัติตัวอย่างใดการพัฒนาดังกล่าวสอดคล้องกับ สภาพปฏิรูปและพัฒนา กีฬาฟุตบอลแห่งชาติ (2560) มีเป้าหมายที่จะคัดเลือก ฝึกอบรม พัฒนา ประเมิน ทบทวนและเพิ่มเติมความรู้ให้ผู้ฝึกสอนในทุกระดับชั้นอย่างชัดเจน ผ่านศูนย์ประสานงานในแต่ละภูมิภาคโดยจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งเสริมวิชาชีพด้านผู้ฝึกสอนในด้านต่าง ๆ และพัฒนาศักยภาพสู่สากล ซึ่งการอบรมก็จะเริ่มตั้งแต่ Introductory Course, C-Coaching Certificate, B-Coaching Certificate, A-Coaching Certificate, Pro-Diploma และแต่ละระดับก็จะมีแยกตามสายที่สนใจอีกด้วย

1.1.1 ด้านทักษะด้านกีฬาฟุตบอล (football skills) ผู้ฝึกสอนควรมีทักษะกีฬาฟุตบอลอยู่บ้างไม่มากนักน้อย เพราะเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผู้ฝึกสอนต้องมี สอดคล้องกับ Rathwell et al. (2014) ได้

ทำการศึกษาการรับรู้ของหัวหน้าผู้ฝึกสอนเกี่ยวกับบทบาทการคัดเลือกและการพัฒนาผู้ช่วยผู้ฝึกสอนได้ระบุว่า หัวหน้าผู้ฝึกสอนจะจ้างผู้ช่วยผู้ฝึกสอนที่ซื่อสัตย์และมีความรู้ด้านฟุตบอลอย่างกว้างขวางซึ่งต้องมีทักษะด้านกีฬาในตนเองเพื่อนำมาพัฒนานักกีฬาร่วมกับหัวหน้าผู้ฝึกสอน บางครั้งผู้ฝึกสอนเองก็ไม่จำเป็นต้องเก่งขนาดเป็นนักเตะระดับตำนาน หรือมีฝีเท้าสูง แต่สิ่งสำคัญคือต้องมีทักษะส่วนตัวเล็กน้อย มีความเป็นนักกีฬาอยู่ในตัว ให้นักกีฬารู้ว่าอย่างน้อยเราก็มียกขา มีพื้นฐานที่จะไปถ่ายทอดให้นักกีฬาได้

1.2 ความรู้ด้านทักษะการสอนหรือความสามารถในการถ่ายทอด และการวางแผนการฝึกซ้อม สิ่งสำคัญสำหรับผู้ฝึกสอนก็ต้องถ่ายทอดได้ ทำให้นักกีฬาเข้าใจในแบบการฝึกซ้อม เข้าใจกลยุทธ์ (tactic) ได้มากที่สุด การถ่ายทอดหรือการสอนที่สมบูรณ์แบบที่สุดคือการทำให้นักกีฬา เข้าใจในสิ่งที่ผู้ฝึกสอนถ่ายทอดมากที่สุด สอดคล้องแนวคิดของ สนธยา สีละมาต (2560) ได้อธิบายว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเชิงทักษะอยู่แล้ว เนื่องจากเคยเป็นนักกีฬามาก่อนหรือได้ศึกษาอบรม ทดลองปฏิบัติมาก่อน นอกจากนี้ในการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาความสามารถหรือทักษะกีฬาที่ตนเป็นผู้ควบคุมดูแลอยู่แล้ว ผู้ฝึกสอนยังจะต้องมีทักษะการถ่ายทอด ซึ่งการถ่ายทอดในที่นี้ก็มีศิลปะมากมายที่ผู้ฝึกสอนจะต้องเรียนรู้และถ่ายทอดให้กับนักกีฬาได้อย่างเหมาะสม

1.2.1 ด้านของการวางแผนการฝึกซ้อม ผู้ฝึกสอนควรที่จะเขียนแผนการฝึกซ้อมให้ชัดเจน ทั้งการฝึกซ้อมรายวัน รายเดือน และรายปี ซึ่งการวางแผนการฝึกซ้อมจะสามารถบอกได้ว่าในแต่ละวันเราประสบความสำเร็จในการฝึกซ้อมหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับ สนธยา สีละมาต (2560) กล่าวว่า การวางแผนการฝึกซ้อมเป็นการวางแผนระบบการซ้อมของทีมให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและเป็นระบบ ซึ่งในการวางแผนการฝึกซ้อมกีฬาทั้งกีฬาประเภทเดี่ยวและกีฬาประเภททีมจะมีแบบแผนที่เหมือนกันแต่จะแตกต่างกันที่โปรแกรมฝึกในแต่ละชนิดกีฬา

1.3 ความรู้เรื่องอื่น ๆ นอกจากความรู้เกี่ยวกับกีฬาฟุตบอลแล้วผู้ฝึกสอนต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อนำมาสอดแทรกความรู้ให้กับนักกีฬาได้เรียนรู้อีกด้วย สอดคล้องกับ พิพัฒน์ คนดี (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาอาชีพ โดยจะต้องมีความรู้ในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะประกอบด้วย

- 1) ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์
- 2) ความรู้ทางด้านสรีรวิทยาทางการกีฬา
- 3) ความรู้ทางด้านชีวกลศาสตร์ทางการกีฬา
- 4) ความรู้ทางด้านโภชนาการทางการกีฬา
- 5) ความรู้ทางด้านจิตวิทยาการกีฬา
- 6) ความรู้ทางด้านเวชศาสตร์ทางการกีฬา

นอกจากด้านของความรู้แล้วนั้นผู้ฝึกสอนต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจและต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมในตัวผู้ฝึกสอนเองเพื่อนำมาสอนให้กับนักกีฬา เพื่อให้ นักกีฬาสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพต่อไปในอนาคตอีกด้วย

2. การครองคน ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลและนักกีฬาฟุตบอล จำเป็นที่จะต้องทำงานร่วมกันทุกวันซึ่งผู้ฝึกสอนกีฬาจะต้องรู้จักการเข้าถึงนักกีฬา การครองคนจึงเป็นอีกด้านที่สำคัญในการปกครองนักกีฬาหรือการทำให้ นักกีฬา ผู้ช่วยผู้ฝึกสอน ผู้ปกครองของนักกีฬา และผู้ที่เกี่ยวข้องในกีฬาเคารพและเชื่อมั่นในตัวผู้ฝึกสอนเอง แบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

2.1 การสื่อสาร (communication) การสื่อสารอันดับแรกต้องเริ่มจากการฟัง ผู้ฝึกสอนควรที่จะฟังนักกีฬาให้มากเพื่อจะได้รู้ถึงปัญหาของนักกีฬาแต่ละคนเพื่อนำมาปรับและแก้ไขโดยใช้การสื่อสารในการให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้ทีมเกิดปัญหาน้อยที่สุด การเป็นผู้ฝึกสอนไม่ใช่เพียงแต่สื่อสารเป็นอย่างดี แต่ยัง

ต้องรู้จักการฟังผู้อื่นเพื่อนำมาต่อยอดจินตนาการและความรู้เสมอและสื่อสารออกไปให้กับนักกีฬาเข้าใจง่ายที่สุด สอดคล้องแนวคิด Turaga (2016) ได้ศึกษาการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในรูปแบบขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับ การสื่อสารทางด้านกีฬา ซึ่งได้อธิบายการสื่อสารว่าเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับเกือบทุกอาชีพ รูปแบบการสื่อสารที่คนส่วนใหญ่นิยมกันคือรูปแบบ SMCR ของ David Berlo ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้กันทั่วไป คือ ผู้ส่ง (source) ข้อมูลข่าวสาร (message) ช่องทางในการส่ง (channel) และผู้รับ (receiver)

2.2 เป็นแบบอย่างที่ดี (a good role model) หมายถึง การที่ผู้ฝึกสอนปฏิบัติตัวให้นักกีฬาเชื่อถือและเชื่อมั่น ทั้งในสนามและนอกสนาม หากผู้ฝึกสอนห้ามนักกีฬาทำในสิ่งใด ผู้ฝึกสอนเองก็ไม่ควรทำในสิ่งนั้น เพราะหากห้ามนักกีฬาทำแต่ผู้ฝึกสอนยังทำเอง นักกีฬาจะหมดความเชื่อมั่นในตัวของผู้ฝึกสอน แต่ต้องห้ามในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมกับตัวนักกีฬาเอง สอดคล้องกับ Admission Premium (2560) ได้อธิบายคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนที่คล้ายกันว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของการเป็นผู้ฝึกสอนที่ดีมีคุณธรรม และเคารพต่อวิชาชีพตนเองตระหนักว่าตนมีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชนและสังคม เพราะฉะนั้นผู้ฝึกสอนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ใช้การนำมากกว่าการสั่งการ และต้องปฏิบัติตน ทั้งในและนอกสนามรู้บทบาทหน้าที่ของตัวผู้ฝึกสอนเองว่าเวลาไหนควรทำตัวอย่างไร

3. การครองงาน ผู้ฝึกสอนกีฬาทุกคนหากจะต้องการให้ทีมประสบความสำเร็จและต่อยอดได้ในอนาคต ตัวผู้ฝึกสอนเองก็ควรมีทักษะในการครองงานหรือการบริหารงานนอกจากกีฬาฟุตบอลเพราะการฝึกซ้อมอย่างเดียวไม่อาจทำให้ทีมหรือตัวนักกีฬาประสบความสำเร็จได้ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 2 หัวเรื่อง ดังนี้

3.1 บริหารจัดการเวลา (time management) ซึ่งการจัดการเวลานี้ก็จะหมายถึงการจัดการเวลาของผู้ฝึกสอน ซึ่งผู้ฝึกสอนฟุตบอลในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติก็คืออาจารย์ที่คอยสอนในหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ซึ่งบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ซึ่งก็ต้องสอน ตามความถนัด อีกทั้งต้องเข้าอบรมในโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติกำหนด ทำแผนการสอน เป็นต้น เพราะนักกีฬาที่คือกลุ่มเดียวกับนักศึกษาในหลักสูตรปกติในระดับปริญญาตรี ซึ่งเวลาในการมาฝึกซ้อมฟุตบอลก็จะน้อยลงการบริหารจัดการเวลาจึงเป็นสิ่งที่ผู้ฝึกสอนควรที่จะเรียนรู้ สอดคล้องกับ อารมณ จินดาพันธ์ (2556) ได้อธิบายสรุปการบริหารเวลาว่า ผู้ที่มีความสามารถในการบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดประโยชน์นานาประการ เช่น งานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายและทันเวลา ลดความเครียด ลดความวิตกกังวล เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน เพิ่มผลผลิตหรือผลงานให้กับตนเองและหน่วยงาน เพิ่มความพึงพอใจในการทำงานทั้งตนเองและเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งยังมีเวลาเหลือพอที่จะทำกิจกรรมส่วนตัวได้อีกมาย Setoodegan and Eslami (2019) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเวลาไว้ว่า ผู้นำต้องให้ความสำคัญกับการบริหารเวลามากขึ้น เพราะว่าหากแต่ละบุคคลมีทักษะด้านการบริหารจัดการเวลามากขึ้น ก็จะส่งผลดีต่อหน่วยงานและเป็นผลทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพในมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้หากผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลบริหารเวลาทั้งทางด้านครอบครัว การงาน กิจกรรมอื่น ๆ ได้มีประสิทธิภาพ เวลาในการฝึกซ้อมเพื่อพัฒนานักกีฬาก็จะมีมากขึ้นอีกด้วย

3.2 การประสานงาน (cooperation) การประสานงาน หมายถึง การติดต่อประสานงานภายในหน่วยงานและการติดต่อประสานงานนอกหน่วยงาน ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติในเขตพื้นที่ของผู้ฝึกสอนเอง เพื่อเป็นการขอการสนับสนุนกีฬาฟุตบอลในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดการส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขัน และเพื่อพัฒนาตัวนักกีฬาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนภรณ์ ศรีพยัคฆ์ (9 ตุลาคม 2560) ได้อธิบายเรื่องการประสานงานว่า เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยความ สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ความจริงใจ ความอดทนอดกลั้น ความยิ้มแย้มแจ่มใส ในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพื่อขอรับการสนับสนุน ขอ

ความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การประสานงานที่ดีช่วยให้การทำงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างราบรื่นและรวดเร็ว ทุกคน ทุกฝ่ายมีความเข้าใจถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามการครองงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ ตัวผู้ฝึกสอนเองสามารถเข้ากับหน่วยงานของตนเองและหน่วยงานภายนอกได้ เพื่อต่อการขอสนับสนุนทีมและสนับสนุนนักกีฬาในเรื่องต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถพัฒนาตัวนักกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีหน่วยงานต่าง ๆ คอยสนับสนุนช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

คุณลักษณะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 3 ด้านคือ การครองตน การครองคน และการครองงาน ดังนั้นในการนำผลการวิจัยไปใช้สามารถกำหนดแนวทางได้ดังนี้

1) ผู้ฝึกสอนควรที่จะประเมินตัวเองว่าตัวเองขาดคุณลักษณะใดบ้าง เพื่อที่จะนำไปสู่การปรับตัวได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2) ผู้ฝึกสอนต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าร่วมอบรมในระดับต่าง ๆ ดังนั้นหัวหน้าผู้ฝึกสอนหรือตัวผู้ฝึกสอนเองต้องผ่านการอบรมทั้งในระดับ Introductory, C License, B License, A License และสูงสุดคือ Pro License

3) สถาบันหรือองค์กรที่ทำทีมฟุตบอล ควรส่งเสริมให้ผู้ฝึกสอนเข้าร่วมการอบรมตามข้อ 2 ให้มากขึ้น

4) ผลการวิจัยพบว่าการสร้างแรงบันดาลใจเป็นสิ่งที่สำคัญในการที่จะทำให้ทีมประสบความสำเร็จ จึงควรจัดการหรือเตรียมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความรู้ในเรื่องจิตวิทยาที่รอบด้านมากขึ้น

5) ผู้ฝึกสอนต้องรู้จักการสื่อสาร การให้คำปรึกษาและการเป็นผู้ฟังที่ดีก่อนที่จะตัดสินใจ รวมไปถึงการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้กับนักกีฬาและบุคลากรอื่น ๆ ภายในองค์กรหรือภายนอกองค์กรเพื่อให้เชื่อมั่นในตัวผู้ฝึกสอนเอง

6) ผู้ฝึกสอนต้องรู้วิธีการจัดการกับเวลา รู้ว่า เวลาไหนคือเวลางาน เวลาไหนคือเวลาฝึกซ้อม เวลาไหนคือเวลาครอบครัว

7) ผู้ฝึกสอนต้องมีการจัดระบบของการประสานงานภายในองค์กรหรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อที่จะได้สามารถจัดทำหรือเตรียมทางงบประมาณสนับสนุนได้อย่างเพียงพอและเกิดความราบรื่นในการดำเนินงานต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะของการพัฒนาตัวชีวิต หรือเกณฑ์สมรรถนะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

2) ควรมีการวิจัยในเชิงประเมิน เพื่อประเมินสมรรถนะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล เพื่อสร้างฐานข้อมูลในการพัฒนาต่อไปในอนาคต

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล อาทิเช่น ต้นแบบของการสร้างแรงบันดาลใจ การเป็นแบบอย่างที่ดีของนักกีฬา เป็นต้น

4) ควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะของการจัดหลักสูตร โปรแกรมฝึกซ้อมหรือพัฒนาคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลให้มีสมรรถนะเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้าน การครองตน ครองคน และครองงาน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564)*. สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาสถาบันการพลศึกษา. (2560, 27 มีนาคม). *ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2556-2560 (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีงบประมาณ 2560*. มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่. <https://bit.ly/2AtTbTK>
- พิชัย ปิตุวงศ์. (2550). *หมอเมาเมาท์*. เอ เอ เปเปอร์ แอนด์ สเตชันเนอรี.
- พิพัฒน์ คนดี. (2558). สมรรถนะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลอาชีพ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ฝึกสอน]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัตนภรณ์ ศรีพยัคฆ์. (2560, 9 ตุลาคม). *เทคนิคการประสานงาน*. สถาบันดำรงราชานุภาพ. <http://www.stabundamrong.go.th/web/book53.html>
- สภาพิรุฒและพัฒนากีฬาฟุตบอลแห่งชาติ. (2560). *แผนแม่บทพัฒนาฟุตบอลแห่งชาติระยะยาว 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)*. <http://fathailand.org/media/download/cms/media/download-file/sys-286c99ed0cacc08f12632e672085519d.pdf>
- สนธยา สีละมอด. (2560). หลักการฝึกกีฬาสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารมณ จินดาพันธ์. (2556). การบริหารงาน-บริหารเวลา. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 10(48), 195-198. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/15264>
- แอดมิชชันพรีเมียม (Admission Premium). (2560, 9 ตุลาคม). 7 คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬายอดเยี่ยมตลอดการ. <https://www.admissionpremium.com/sports/news/2101>

ภาษาอังกฤษ

- Alonso-Gonzalez, A., Alamo-Hernandez, P., & Peris-Ortiz, M. (2017). Guardiola, Mourinho and Del Bosque: Three different leadership and personal branding styles. In *Sports management as an emerging economic activity* (pp. 329-344). Springer, Cham https://doi.org/10.1007/978-3-319-63907-9_20
- Elberse, A. (2013). Ferguson's formula. *Harvard Business Review*, 91(10), 116-125. <https://hbr.org/2013/10/fergusons-formula>
- Rathwell, S., Bloom, G. A., & Loughhead, T. M. (2014). Head coaches' perceptions on the roles, selection, and development of the assistant coach. *International Sport Coaching Journal*, 1(1), 5-16. <https://doi.org/10.1123/iscj.2013-0008>
- Setoodegan, E., & Eslami, J. (2019). The relationship between leadership style and time management in senior and middle nursing managers. *Revista Latinoamericana de Hipertensión*, 14(1), 26-31. <https://search.proquest.com/docview/2215509744?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>
- Turaga, R. (2016). Organizational models of effective communication. *IUP Journal of Soft Skills*, 10(2), 56.